

CHRISTEN-CHINEEZEN.

○ ○ ○

„Toon uw geloof uit uw werken,” zegt de apostel Jakobus. Laat het uit uw daden, uit uw leven blijken, dat gij geloovigen zijt. Een geloof zonder de werken is een dood geloof.

Ook van de uit de heidenen gewonnen Christenen op het zendingsveld mag men verwachten, dat ze door hun werken getuigenis afleggen van de hope, die in hen is, en zich dus in elk opzicht gunstig onderscheiden van hun heidensche volksgenooten.

Van de Christen-Chineezzen hebben de tegenstanders van het zendingswerk wel eens met smaat gesproken, en allerlei lasterlijke dingen verteld. Men noemde ze spottend „rijst-christenen” en wilde dan daarmee zeggen, dat de toetredenen ter bekoming van voedsel of om andere aardsche voordeelen zich bij het Christendom aansloten. Geheel in strijd met de feiten, waarvan men nauwelijks nota nam, schold men alzoo alle Christen-Chineezzen voor sluwe huichelaars.

Nu valt het niet te ontkennen, dat den Chineeschen Christenen nog heel wat zwakheden aankleven; zij zijn geen volmaakte, heilige menschen, (vindt ge die dan onder ons?) maar toch verhaalt een zendeling in Mantsjoerije van menigen schoonen karaktertrek, welke het bewijs levert, dat het Evangelie zijn vernieuwende kracht ook in hen doet zien naar het woord van den apostel Paulus: „Die in Christus is, is een nieuw schepsel.”

Neem bijvoorbeeld de mildheid. De heidensche Chinees is gierig. Er is geen volk op aarde, dat zoo den Mammon tot zijn god maakt als de Chineezzen. De Christen-Chineezzen komen voor 't grootste deel uit arme, uit de armste kringen. En toch, welk een offervaardigheid leggen ze aan den dag. Toen het getal der Christenen te Moekden, de hoofdstad van Mantsjoerije, nog klein was, vergaderde men in een oud vertrekje op een binnenplaats. Op een der samenkomsten werd de vraag gedaan, of men zelf niet een prediker kon aanstellen, om de omliggende steden en dorpen te bezoeken, en daar het Evangelie te prediken. Enkelvonden, dat men toch eigenlijk te arm was om dit mogelijk te maken. Daar stond Toeng Joe op, een man, wiens armoedige afgedragen getuigenis aflegden, dat hij niet rijk met aardsche goederen was gezegend. „Broeders,” riep hij diep bewogen uit, „wij zelven zijn door Gods barmhartigheid gered; zullen we het nu kunnen aanzien, dat onze landslieden in onwetendheid verloren gaan? Wij moeten hun boden zenden om van den Heiland te vertellen, die ook hen redden en zegenen wil. Ik geef daarvoor vijf strengen „käsch.” *)

Vijf strengen käsch beteekende voor Toeng Joe de verdienste van een geheele week. Deze man was op zeer eigenaardige wijze tot het Christendom gekomen. Hij woonde in een dorp niet ver van Moekden. Daar hoorde hij, dat een vriend van hem de zendingsschool bezocht. Om hem daarvan af te houden, zocht Toeng Joe hem op, en vond hem in een samenkomst van Christenen. Maar zie nu, niet een „roodharige duivel” had daar het woord, maar een volksgenoot. En wat hij zeide, was nog zoo dwaas niet. Toeng Joe bleef luisteren, en in latere samenkomsten kwam hij gaarne terug. Hij vond den Heiland, en geloofde van ganscher harte in Hem. Later heeft hij zich geheel aan den evangeliearbeid onder zijn volk gegeven, en is voor velen ten rijken geestelijken zegen geweest.

Ook van zelfverloochening en naastenliefde weet de Chinees zoo veel als niets. „Ieder is zichzelf het naast,” en „ben ik mijn broeders hoeder?” — dat zijn zijn grondstellingen. De zendeling Taylor voer eens in een boot het Keizerskanaal af. Een Chinees viel overboord. Taylor verzocht den kapitein te stoppen en sprong intusschen zelf overboord. Hij kon den drenkeling echter niet vinden, en riep nu eenige visschers aan den oever toe, toch met hun schuitjes en netten te komen helpen. „Wij hebben geen tijd,” was het kalme antwoord. — „Het gaat om een menschenleven en ik zal u meer geld geven dan ge in dagen met visschen verdienen kunt.” — „Hoeveel geeft ge?” was het bescheid. — „Vijf dollar,” riep Taylor. — „Geef ons 20; dan zullen we komen.” — „Zooveel heb ik niet bij me, maar ik zal u alles geven wat ik heb.” Voorzichtig vroegen de visschers nu: „Hoeveel is dat?” — „Ongeveer 14 dollar.” Eindelijk kwamen zij dan nader en het gelukte werkelijk den drenkeling op te halen. Maar het was te laat; de man was dood. Dat is echt Chineesch!

*) In China wordt het kopergeld (käsch), dat, zooals bekend is, in het midden doorboord is in snoeren bijeen gehouden.

Hoe geheel anders handelde de Christen Lioe! Zendeling Wylie trok door Lianjang. Daar overviel hem een bende bloeddorstige soldaten, zij wierpen hem op den grond, en sloegen hem onbarmhartig. Daar ging de Christen Lioe voorbij. En nu, zonder aan zichzelf te denken, wierp hij zich op den zendeling, zijn geliefden onderwijzer, en dekte hem met zijn eigen lichaam om de slagen op te vangen. Leefde in dezen Chinees niet iets van de liefde van Hem, die gezegd heeft: „Niemand heeft meerder liefde dan deze, dat iemand zijn leven zette voor zijn vrienden!”?

Ook verzoeningsgezindheid is een eigenschap, welke men bij de heidensche Chineezzen bijna niet vindt. Zij zijn in den regel wraakzuchtig. En dat was de oude Tschiau te Jentai ook niet weinig vóór zijn bekeering. Algemeen was hij bekend als een hartstochtelijk man, die niet de minste belediging verdragen kon. Hij was burgemeester van Jentai, en had alzoo de belastingen te innen. Toen hij Christen geworden was, werd een invloedrijk man zijn bitterste vijand, en deed alles om de menschen tegen hem op te zetten. Tschiau kon zijn positie niet handhaven. Maar zijn tegenstander was nog niet tevreden. Hij strooide allerlei lasterlijke praatjes van Tschiau rond en wikkelde hem in processen. En onder dit alles toonde de vroegere schout, dat het hem ernst was met het Christendom. Hij verdroeg alles met zachtmoedigheid en geduld, en liet zich niet overhalen tot wraakneming. Zoo kwam het, dat zijn bijzondere houding de aandacht trok, zoodat zijn vijanden zelfs moesten erkennen, dat het Evangelie toch een geheimzinnige macht bezat.

Ook onverzettelijkheid en volharding zijn karaktertrekken van de Chineezzen. Deze eigenschappen, welke de heidenen zoo vast zetten in het booze, worden deugden bij de Christenen. De Christen Hoe was afkomstig van een dorp in de nabijheid van Moekden. Met zijn broeder opende hij in genoemde stad een smederij hoorde daar het Evangelie, en werd gedoopt. Eenigen tijd later naar zijn dorp Tsoejoeto teruggekeerd, begon hij daar het Evangelie te prediken. Maar hij oogste spot en hoon. Niettemin ging hij voort met geduld en in hope. Eindelijk gelukte het hem, bij een zijner familieleden belangstelling te wekken; hij ging naar Moekden, en leerde daar den Heiland kennen. Maar zijn naaste betrekkingen bleven afkeerig. Van een Christin uit Moekden kreeg de man nu steun. Beiden baden dag aan dag voor de bekeering der hunnen, en hielden niet op te vermanen en op te wekken, toch de toevlucht tot den Heere Jezus te nemen. Toen kwam het eene familielid na het andere om onderwijs vragen, en een van hen, een vrouw, werd zóó krachtig omgezet, dat zij dadelijk de menschen huis aan huis ging opzoeken om te vertellen, wat de Heere aan haar ziel had gedaan en anderen op te wekken den Zaligmaker te zoeken. Toen de zendeling later te Tsoejoeto kwam, konden er 33 personen worden gedoopt. 24 van hen behoorden tot de familie van Hoe en onder hen bevond zich een overgrootvader.

Getrouwheid om te getuigen is meestal een karaktertrek van tal van Chineesche Christenen, die de proef doorstonden, zelfs met het uitzicht op den bloedigen martelaarsdood. De vervolgingstijd door de Bokkers weet daarvan heel wat aangrijpende voorbeelden aan te halen. We denken hier aan den ouden logementhouder op een dorp in de buurt van Tieling. In den tijd toen de vijandige stemming tegenover de Christenen zeer gerezen was en men dag aan dag in groot gevaar verkeerde, kwam op zekeren dag een bende ruwe soldaten het huis van den waard binnen en bevalen hem de namen op te geven van al zijn familieleden, die Christenen waren geworden. De oude man was nog niet gedoopt, al ontving hij reeds onderwijs. Hoe gemakkelijk had hij niet zichzelf buiten de kwestie kunnen houden! Maar hij deed het niet. Hij was getrouw in zijn getuigen en antwoordde: „Eenige leden van ons gezin hebben nog geen naam bekomen, maar schrijf ons allen maar op.” Hoe verblijd was de oudste zoon, een ernstig Christen, over deze standvastigheid van zijn vader! De soldaten deden hem gelukkig dezen keer geen kwaad. Later werd het gansche gezin gedoopt. Toen gewezen werd op de standvastigheid der Chineezzen in tijden van beproeving, zeide de grijsaard: „Het is onmogelijk, dat de wind niet waait. Doch als hij waait, dan wordt het kaf opgejaagd, maar de rijst blijft liggen.” — „En,” zoo zeide hij nog na eenig nadenken, „wanneer het moet, dan zal het den Christen niet te zwaar zijn, voor den Heiland ook zijn bloed te vergieten.”

Wij zien uit het bovenstaande, dat we ons voor onze Chineesche broeders en zusters niet behoeven te schamen.

Vrage: zouden we van hen ook iets kunnen leeren?

L. K.